

Podpora
rodin

SPOLU - PODPORA RODIN A DĚTÍ V OHROŽENÍ

PRŮVODCE OBTÍŽNÝMI SITUACEMI V RODINĚ

ICOS Český Krumlov, o.p.s., 2016

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eaagrants.cz

Tato brožura vznikla v rámci projektu obecně prospěšné společnosti ICOS Český Krumlov, o.p.s. „SPOLU - Podpora rodin a dětí v ohrožení na Českokrumlovsku“. Ten byl podpořen prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti z fondu pro NNO, který je financován z Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru. V období od dubna 2015 do března 2016 tak ICOS mohl rozšířit a zkvalitňovat odborné služby na podporu ohrožených dětí a rodin při řešení náročných či problémových životních situací. Služba „Podpora rodin a dětí v ohrožení“ má za cíl pomáhat rodinám s dětmi, které se nacházejí v obtížné situaci a to tak, aby rodina tvořila bezpečné zázemí pro zdravý vývoj a rozvoj dětí a aktivity umožnily setrvání dítěte ve vlastní rodině, nebo návrat z ústavní výchovy. V pilotní podobě byla služba v regionu Českokrumlovska úspěšně ověřována v minulých letech, projekt umožnil její další rozvoj. Kontakty a základní informace o službě a obecně prospěšné společnosti ICOS Český Krumlov najdete na zadní předsádce brožury, více informací o projektu a službě na www.icos.krumlov.cz a www.podporarodin.krumlov.cz.

„PRŮVODCE OBTÍŽNÝMI SITUACEMI V RODINĚ“ vznikl jako doplňková aktivita výše uvedeného projektu. Cílem brožury je nastínit rodinám s dětmi nejčastější řešené problémy, s nimiž se v praxi sociální pracovníci setkávají, a zpřístupnit klientům služby, ale i všem dalším zájemcům základní informace o tom, jak tyto situace řešit, kam se v případě problémů obrátit. Proto je také brožura v každé z kapitol doplněna o adresář institucí a organizací, které v daných situacích v regionu napomáhají či mohou napomoci. Průvodce je dostupný také na webových stránkách ICOS Český Krumlov, o.p.s. www.podporarodin.krumlov.cz, kde je doplněn o přílohou část, vzory dokumentů.

Za vydavatele a tým zpracovatelů

Mgr. Daniela Jíchová,

sociální pracovník služby „Podpora rodin a dětí v ohrožení“

SPOLU - PODPORA RODIN A DĚTÍ V OHROŽENÍ - PRŮVODCE OBTÍŽNÝMI SITUACEMI V RODINĚ

Vydal: ICOS Český Krumlov, o.p.s.

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Vyšehrad, s.r.o.

Kol. autorů

Český Krumlov, březen 2016

Náklad: 1000 ks

Neprodejné

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eegrants.cz

OBSAH

---

1. Dluhy	2
2. Ztráta bydlení	8
3. Výchovné problémy dětí	13
4. Protiprávní jednání	17
5. Rozvod, konflikty v rodině - mediace	21
6. Domácí násilí	26
7. Adresář vybraných institucí a organizace, odkazy	30
Použité zdroje	32
Kontakty na službu „Podpora rodin a dětí v ohrožení“ a ICOS Český Krumlov, o.p.s.	33
Přílohová část: dokumenty (pouze v el. podobě na www.podporarodin.krumlov.cz)	

Pozn. autorů: Brožura má za cíl zpřístupnit přehlednou formou základní informace k tématům, nežiní si však vzhledem k omezenému rozsahu ambice na úplnost. Proto je také za každou kapitolou odkaz a kontakty na relevantní instituce či organizace k danému tématu, jejichž souhrn obsahuje adresář v kapitole 7. Každá z kapitol je také uvedena příběhem z praxe. Tyto vycházejí ze skutečných případů, nicméně příběhy jsou částečně upraveny, a to včetně jmen.

1. DLUHY

Rodina V. má více členů. Když paní V. pobírala rodičovský příspěvek, ztratil pan V. stálý příjem. Díky tomu se rodina ocitla v tíživé finanční situaci. Rodina se rozhodla situaci řešit půjčkou. Na bankovní půjčky neměli dostatečné příjmy. Nebankovní půjčku dostali, i když manželé V. věděli, že jsou velmi drahé. Po čase se rozbilo auto. Oprava stála další peníze, které rodina neměla. Další půjčka pomohla (dočasně) vyřešit situaci. Dvě půjčky se už ale nedaly uplatit, splátky byly poměrně vysoké. Rodina si vzala další půjčku. Situace vyústila v řadu exekucí a dostala rodinu do problémů, které se budou řešit roky...

pokračování příběhu dále v kapitole

Dle výzkumu Českého statistického úřadu z roku 2015 se životní podmínky a příjmy českých domácností zvyšují ročně o 2,8%. Přesto míra zadluženosti českých domácností v oblasti spotřeby činí téměř 261 miliard korun. Zadluženost se stává součástí každodenních starostí mnoha rodin. Dluhy se už netýkají jen nízkopříjmových skupin, ale prorůstají i do středních vrstev. Dle nejnovějších průzkumů a dat se značná část společnosti chová finančně málo zodpovědně a prostřednictvím mnoha nevýhodných půjček se dostává do těžko řešitelných situací.

Finanční gramotnost: soubor znalostí a dovedností, které umožňují porozumět financím a správně s nimi zacházet v různých životních situacích (zdroj: <http://cs.wikipedia.org>). Co konkrétního si pod tím představíte? V rámci své životní situace si musíme pečlivě rozložit naše příjmy tak, abychom zaplatili vše potřebné. Pokud je to možné, dát si část příjmu stranou pro vytvoření finanční rezervy.

Rozbor finanční situace rodiny

Pro zjištění skutečných nákladů je dobré si sednout a vše si řádně sepsat. K tomu může posloužit formulář (*viz přílohová část - dokumenty*). Do formuláře vyplníme náklady na bydlení a energie, jídlo, školné, jízdné, úhradu obědů, léku, telefon a dalších potřebných nákladů, které se pravidelně opakují. Nezapomínejme do rozpočtu uvést i takové věci jako je kadeřník, ale i například výdaje za cigarety. Naše výdaje je pak třeba porovnat s příjmy a hledat cesty, jak je mít alespoň vyrovnané. Jedna možnost je si zvýšit příjem nebo snížit výdaje. Pokud takto spravuji své příjmy, vím, zda jsem schopen ušetřit a koupit si sám něco potřebného. V případě, že to není možné, je potřeba zvážit možnost půjčky. Před samotným výběrem půjčky na míru, přemýšlejme vždy o její nutnosti. **Věc, kterou pořizujeme, by měla mít delší životnost než doba splácení.**

Půjčky nabízejí bankovní i nebankovní společnosti. V případě potřeby je dobré se obrátit na finančního poradce, ke kterému máte důvěru, nebo do poradny, která má zkušenosti v oblasti dluhového poradenství.

Rizika půjček

- Poplatky - pozor na skryté poplatky, poplatky za zřízení, vedení půjčky
- Nepřehlednost smluv (snaha zmást dlužníka, aby se nedokázal orientovat, smluvní podmínky jsou nezdědka velmi obsáhlé a napsané, často malým písmem)
- Sankce za pozdní splácení (pokuty, často uvedeny ve smluvních podmínkách, nečitelné)
- Úroky (jejich výše)
- Podepsat smlouvu bez možnosti důkladného seznámení se smlouvou
- Podepsat rozhodčí doložku (nevýhodné pro dlužníka)

Co si před podpisem smlouvy zkontrolovat

- seznámit se smlouvou o půjčce (řádně si ji pročíst)
- sazebník (pokud je ve smlouvě napsáno, že se smlouva řídí sazebníkem - je třeba si ho vyžádat)
- jednorázová půjčka (dávat pozor si musíme i na skutečnost, že se zavazujeme jen k jednorázové půjčce)
- revolvingové půjčky (může se stát, že ve smlouvě je skryto, že po splácení jen třech splátek nám bude automaticky půjčen další obnos peněz a obdobné háčky)
- další produkty (pozor na nabídku dalších produktů jako jsou karty, pojištění, za tyto věci můžeme platit další peníze navíc)
- RPSN (roční procentní sazba nákladů, je to procentuální vyjádření poměru mezi tím, co si půjčíme a tím co skutečně zaplatíme)
- Zajištění půjčky (pozor na způsob zajištění, ručení, zástava, notářský zápis)
- Poplatky za předčasné splácení (znemožní nám půjčku splatit dříve)
- Podmínky ukončení smlouvy (jasně sepsáno, kdy smluvní vztah končí)

Většina půjček podléhá zákonu o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. Některé nebankovní společnosti ale stále hledají nové cesty, jak tento zákon obejít.

ZPŮSOBY ŘEŠENÍ DLUHŮ

Základním pravidlem je být aktivní a přebírat si poštu. Pokud nemohu splácet z nějakého důvodu, mám možnost požádat věřitele o snížení splátek, o splátkový kalendář. Jako dlužník nabídnu částku, kterou jsem schopen hradit a uvedu okolnosti, které k tomu vedou (ztráta zaměstnání, nemoc). Žádost se podává písemně (*viz přílohová část - dokument č. 2*). Věřitel ale nemá žádnou zákonnou povinnost na splátkový kalendář přistoupit. V případě že dlužník nekomunikuje, přistupuje se k dalším krokům, které vedou k soudním možnostem řešení dluhů. Způsoby řešení dluhů podléhají několika zákonům.

Předžalobní upomínka

Od novely občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb., se dle §142a má být dlužníkovi ve lhůtě 7 dnů před podáním návrhu poslána předžalobní upomínka, ve které je dlužník vyzván k úhradě dluhu. Měla by obsahovat pevně stanovené datum splnění závazku. Velkým problémem mezi dlužníky a věřiteli jsou doručovací adresy. Lidé se často stěhují a mění své adresy. Někdy je zcela nemožné doručit korespondenci. Zasílána je obyčejně. V případě úhrady, je celá věc uzavřena. *V druhém případě věřitel postupuje k vymáhání dluhu soudní cestou.*

Exekuční titul

Věřitel podá žalobu k příslušnému soudu a ten může vydat ve zkráceném řízení platební rozkaz. Důležitá je doručovací adresa žalovaného. Žalovaný má pak lhůtu 15 dnů, ve které musí uhradit pohledávku a náklady soudního řízení nebo podat odpor (opravný prostředek) v dané věci. Pak je ve věci nařízeno veřejné slyšení.

Pokud platební rozkaz nabude právní moci, stává se vykonatelným rozhodnutím. Stává se dle § 40 č. 120/2001 Sb., exekučního řádu tzv. exekučním titulem. Tím se označují pravomocné rozsudky, platební rozkazy, notářské zápisy, rozhodčí nálezy, trestní příkazy v trestním řízení a další rozhodnutí. *I zde je možnost úhrady dluhu a nákladů spojených s vydáním exekučního titulu. Možnost začít komunikovat s věřitelem, splátkový kalendář. Pokud ani v tomto okamžiku nedojde k nápravě, pokračuje vymáhání dluhu v exekučním řízení na návrh věřitele.*

Exekuční řízení

Exekuční řízení se zahajuje na základě návrhu věřitele. Podléhá zákonné úpravě dle §35 a následující ustanovení zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu. Musí obsahovat jméno exekutora, který má být pověřen činností, dále originál nebo úředně ověřenou kopii exekučního titulu, jméno a příjmení účastníků řízení, datum a podpis. Příslušný soud vydá *usnesení o nařízení exekuce* a vyzve soudního exekutora k činnosti. Usnesení se doručuje do vlastních rukou. Exekutor vyzve dlužníka, aby ve lhůtě do 15 dnů uhradil dluh navýšený o náklady soudního řízení a odměnu exekutora. *Pokud dlužník dluh neuhradí a ani nevyužije další možnosti obrany proti exekuci, postupuje se dál. Exekutor vydá exekuční příkaz. Stále je zde možnost úhrady dluhu, navýšená o další poplatky.*

Exekuční příkaz

Ten sám o sobě blíže určuje, jaký způsob vymáhání dluhu dle exekučního řádu, § bude použitý. Je zaslán dlužníkovi s návrhem na zahájení exekuce. Proti exekučnímu příkazu není opravný prostředek. Způsoby vymáhání exekuce jsou stanoveny zákonem a mohou být použity současně (více § 59 exekučního řádu).

Způsoby provedení exekuce

- Srážkami ze mzdy (důchody, renty, podpora v nezaměstnanosti)
- Prodejem movitých věcí či nemovitostí
- Příkázáním pohledávky (z účtu oprávněného, manžela, podíl společníka atd.)
- Prodejem podniku
- Vykližením
- Odebráním věci (u dluhu na výživném - odebrání řidičského průkazu)
- Rozdělením společné věci
- Provedením prací a výkonů

(zdroj: §59 zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád)

Co mi nesmí exekutor zabavit?

1. Věci nezbytně nutné k uspokojování mých základních potřeb (lednice, sporák, matrace, běžné oděvy, dětské hračky a věci potřebné do školy), 2. Věci osobního charakteru - snubní prsteny, medaile, 3. Zdravotnické potřeby - hole, kompenzační pomůcky, 4. Hotové peníze (odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce), 5. Věci nutné k výkonu mého povolání (pokud na nich není zástavní právo).

(zdroj: §321 a §322 zákona č.99/1963 Sb., občanský soudní řád)

*V případě, že exekutor přijde k vám domů a začne psát soupis majetku, který nepatří dlužníkovi, je nutné podat **návrh na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí**. V takovém případě je potřeba doložit soudu, že věc je vaším majetkem a máte o tom doklad (fakturu na vaše jméno, výpis z vašeho účtu). V žalobě je nutné uvést vyloučení věci uvedené pod číslem, ze soupisu věci ze dne, a na konkrétní adrese ([viz dokumenty - vzor č. 3](#)).*

Úhrada dluhu

Po zaplacení celkového dluhu je dobré si opatřit písemné potvrzení o bezdlužnosti ([viz dokumenty - vzor č.4](#)), tj. že už nic danému věřiteli nedlužíte.

Kde zjistím, zda mám dluhy

Dluhová historie osob i firem je vedena v Centrálním registru dlužníků (CERD). Po podání žádosti můžete obdržet potvrzení o bezdlužnosti nebo výpis dluhů. Žádost je zpoplatněna, podrobnosti na <https://www.centralniregistrdluzniku.cz>.

V případě, kdy už máte i exekuce, je dobré si podat žádost o lustraci své osoby (viz dokumenty - vzor č. 5) na příslušný okresní soud, dle trvalého bydliště. Tato lustrace bude obsahovat dluhy, které byly řešeny kterýmkoliv soudem v ČR. Další možností je Centrální evidence exekucí (CEE), kterou spravuje a vede Česká exekutorská komora. Zde najdete informace o zahájení exekuce i výmaz, podrobněji na <https://www.ceecr.cz>.

INSOLVENCE/ÚPADEK

Tuto problematiku zaštitil zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a jeho řešení. Insolvence/úpadek je možnost řešit svou dluhovou problematiku tak, aby se použil nejvhodnější postup dle zákona a zároveň se uspokojili věřitelé v nejvyšší možné míře. V zákoně je uvedeno, že zajištění věřitelé obdrží částku ze zajištění. Nezajištění věřitelé obdrží 30% ze svých pohledávek. Zákon rozeznává úpadek z platební neschopnosti, předlužení a hrozící úpadek.

- ✓ **Z platební neschopnosti:** Dlužník je nejméně 30 dnů po splatnosti a není schopen své závazky uhradit. Další podmínkou je, že dluží nejméně dvěma věřitelům. Tento úpadek se týká všech dlužníků (právnícké osoby, fyzické osoby podnikatelé, nepodnikatelé).
- ✓ **Předlužení:** Dlužník má více závazků u více věřitelů a celkový dluh převyšuje jeho majetek. Za určitých podmínek se může i v provozu podnikání pokračovat (právnícké osoby a fyzické osoby podnikatelé).
- ✓ **Hrozící úpadek:** Je to způsob, kdy lze předem očekávat, že dlužník nebude schopen plnit své závazky. Tuto formu úpadku může řešit dlužník sám podáním návrhu. Díky včasnému zásahu se může podařit reorganizovat podnik a pokračovat v provozu. (zdroj: §3 zákona č. 182/2006 Sb.)

Způsoby řešení

- **Konkurz:** Způsob řešení pro všechny dlužníky. Spočívá v tom, že zajištění věřitelé jsou v rámci rozhodnutí o prohlášení konkurzu uspokojeni do výše, která odpovídá zpeněžením majetku dlužníka. Neuspokojené pohledávky nezanikají. Podmínky pro zpeněžení majetku a nakládáním s majetkem insolvenčním správcem podléhají zákonu. (zdroj: §244 a násl. zákona č. 182/2006 Sb.)
- **Reorganizace:** Tato možnost připadá jen u dlužníků, podnikatelů, kteří splní zákonné podmínky, např.: mají více než 50 zaměstnanců. (zdroj: §316a násl. zákona č. 182/2006 Sb.)
- **Oddluzení (tzv. osobní bankrot):** Je to způsob řešení dluhové situace, když už dlužník nezvládá splácet své dluhy a dostává se do úpadku/insolvence nebo mu hrozí úpadek. Tato forma motivuje dlužníka řešit své dluhy a po splnění podmínek mu slibuje nový začátek. Podmínky jsou přísné a ne každý je splňuje. Dluhy nesmí pocházet z podnikání. Spíše se jedná o dluhy fyzických osob (domácností) a právníckých osob, kteří nejsou podnikatelé. Nezajištění věřitelé - obdrží 30% ze svých závazků. Zajištění věřitelé - částku z prodeje zajištěné věci např.: nemovitost, automobil. (zdroj: §389 a násl. zákona č. 182/2006 Sb.)

V případě, že uvažujete o oddlužení, je zapotřebí se dojit informovat, zda vaše finanční situace a výše dluhů a zajištění dosahuje na podmínky oddlužení. Vždy vyberte dle referencí, případně osobních zkušeností. Je velmi mnoho firem, které dělají oddlužení. Výše ceny nemusí odpovídat úrovni kvality.

Bezplatná právní poradna

Od roku 2006 poskytuje základní i odborné sociální poradenství a základní právní poradenství v oblastech dluhové a spotřebitelské problematiky, rodinného práva, pracovního práva, občanského práva ad. Poradna je bezplatná a funguje v regionu Česko-krumlovsko, Kaplicko a Trhoshvinensko. Pobočky má v Českém Krumlově, Kaplici, Větrní, Trhových Svinech a Nových Hradech. Jejím cílem je podpořit lidi v nepříznivé životní situaci. Nad rámec bezplatných služeb poradny jsou poskytovány služby při sestavování Návrhů na povolení oddlužení, podrobnosti na www.icos.krumlov.cz.

... pokračování příběhu z úvodu v kapitoly:

Rodina začala spolupracovat s terénním pracovníkem, který do rodiny docházel kvůli podpoře rodičů a dětí. Po navázání spolupráce a vzájemné důvěry, se rodina svěřila i s problémy ohledně dluhů. Celou situaci společně řeší i s odborníkem z poradny. Rodina už nedělá nové dluhy a postupně splácí ty stávající. Tato rodina nedosáhne na oddlužení, ale má šanci stabilizovat své příjmy a zmenšovat dluhy.

INFORMACE O DÁVKÁCH K TÉMATU

V případě, že máte exekuci formou srážky ze mzdy, popřípadě jiného příjmu, je dobré vědět kolik osob vyživujete a co vám mohou strhnout. Pokud máte více příjmů, může být srážka ze všech. Pro rok 2016 je nezabavitelné minimum (životní minimum pro jednotlivce a normativní náklady na bydlení) pro jednotlivce stanoveno na částku 6.178,67 Kč a tato částka se zvyšuje na další vyživovanou osobu vždy o částku 1.544,67 Kč. Podrobnosti na <http://www.penize.cz/kalkulacky/nezabavitelne-minimum>.

Dávky zabavitelné exekutorem

Opakující se sociální dávky (*ne příspěvek na bydlení*); rodičovský příspěvek, sociální příplatek; dávky pěstounské péče; přídavek na dítě (*je-li dítě dlužníkem*), peněžité dávky sociální péče, ale jen je-li vymáhán přeplatek na nich; dávky pomoci v hmotné nouzi, ale jen je-li vymáhán přeplatek na nich.

Dávky nezabavitelné exekutorem

Peněžité dávky sociální péče (*tyto dávky lze zabavit, pouze pokud je vymáhán neoprávněný přeplatek těchto dávek*); dávky těžce zdravotně postiženým; dávky pomoci v hmotné

nouzi = příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc (tyto dávky lze zabavit pouze pokud je vymáhán neoprávněný přeplatek těchto dávek); jednorázové dávky státní sociální podpory a příspěvek na bydlení; příspěvek na péči. (Zdroj: <http://pomocdluhy.cz/exekuce-na-socialni-davky-jake-davky-muze-exekutor-zabavit/>)

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu dluhy:
Bezplatná právní poradna při ICOS Český Krumlov, o.p.s.
Občanské poradny
Okresní soud
REMIUM Praha o.p.s.
Solus (zájmové sdružení právnických osob)
Exekutorská komora ČR
Soudy v ČR - adresář jednotlivých soudů v ČR
Centrální registr dlužníků České republiky
Kompletní údaje včetně kontaktů najdete v adresáři na str. 30 a 31.

2. ZTRÁTA BYDLENÍ

Paní H. je matka samoživitelka žijící se dvěma dětmi. Při soužití s partnerem došlo opakovaně ke konfliktům, po kterých se rozhodla od partnera odejít. Bohužel situace na trhu s byty není jednoduchá. Většina pronajímatelů požaduje složit kauci (zálohu). Paní H. na ni neměla finanční prostředky a na půjčku nedosáhne. Díky spolupráci s terénním sociálním pracovníkem a Oddělením sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) se její šance výrazně zvýšily...

pokračování příběhu dále v kapitole

Reálnou možností pomoci, se v případě ztráty bydlení, jeví rodina a přátelé. Díky nim může ohrožená rodina/jednotlivec zvládnout situaci na přechodnou dobu a hledat řešení. Zdaleka ne vždy to ale jde. Pokud člověk nemá rodinu na blízku nebo ji nechce, nemůže kontaktovat či požádat o pomoc, existují další možnosti, jak situaci řešit.

Azylové bydlení

Jedná se o hrazenou sociální službu, která se poskytuje lidem v nepříznivé životní situaci, která je spojená se ztrátou bydlení. Každé zařízení má svůj formulář, který obsahuje základní informace a důvody potřeby bydlení (příhláška do azylového domu v Českém Krumlově např. zde: <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/dmd>). Doba strávená v azylovém domě většinou nepřesahuje dobu jednoho roku. Individuálně lze dobu strávenou v tomto zařízení prodloužit.

Azylová zařízení jsou rozdělena podle potřeb uživatelů. Některá jsou jen pro matky s dětmi, jiná pro muže. Specializovaná zařízení chrání oběti domácího násilí nebo jiných trestných činů spojených s ohrožením. Typické pro tato zařízení je přítomnost sociálního pracovníka. Pracovníci domova poskytují v bezpečném prostředí individuální podporu, řád a podněty, aby se klienti sami mohli zorientovat ve vlastní situaci, hledat možné cesty a řešení.

Ubytovací zařízení/ubytovny

Patří mezi krizové bydlení. Nejčastěji se jedná o bytovou jednotku vybavenou sociálním zařízením, společnou kuchyňkou na patře. Kvalita ubytovacích zařízení je však velice odlišná a podmínky nemusejí neodpovídat ceně. Některé ubytovny mají možnost dalších (place-nych) služeb. Nejčastěji se jedná o praní prádla. Toto bydlení by mělo být na přechodnou dobu a měla by být prováděna kontrola potřeby užívání. Realita je však často odlišná a lidé na ubytovnách zůstávají řadu let. Některá z obcí a měst provozují vlastní ubytovnu, případně za spolupráce s neziskovou organizací (V Českém Krumlově provozuje jednu z ubytoven město ve spolupráci s Českým červeným křížem).

Sociální bydlení

Jasná definice tohoto pojmu dosud není ustanovena. Pro naše potřeby se jedná o bytové jednotky ve vlastnictví příslušné obce či města, které jsou určené k bydlení na delší časové období. Zpravidla nejméně po roce se dokládá potřeba tohoto bydlení a ověřují se finanční poměry nájemce. I v těchto letech lidé setrvávají nezářídka delší dobu, neboť další stupeň je pro ně nedostupný. Pro získání bytu je potřeba se přihlásit na obci či městě a podat žádost s odůvodněním potřeby bytu. Pravidlem bývá praxe, že žadatel nesmí být dlužníkem města/obce.

Nájemné bydlení

Podléhá občanskému zákoníku dle § 2201 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. (NOZ). Nejčastější podmínkou běžného (tržního nájemného) je při pronájmu složit kauci, která často odpovídá nejméně dvojnásobku nájemného (záleží na domluvě). Poté je potřeba zaplatit nájemné za byt v daném měsíci. Málokdo si takové podmínky může dovolit, je-li závislý na dávkách (příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení). Majitel bytu odpovídá za stav bytu, a proto by měl být zkolaudovaný k užívání. Řádná kolaudace je důležitá i při žádosti o dávky. Nájemní smlouvu se doporučuje uzavřít písemně. Nájemce by ji měl řádně prostudovat,

v případě nejistoty je dobré se obrátit na nezávislou třetí osobu, která ji může prostudovat (poradna, právník). Nájemce si může zařídit trvalé bydliště v pronajímaném bytě i bez souhlasu majitele. *Doporučuje se byt si projít, a pokud je to možné, pořídit si fotky bytu před užíváním. Zjistit si počáteční stav všech měřidel a nechat si jej podepsat majitelem bytu.*

K obsahu nájemní smlouvy: V první řadě řádně označené smluvní strany (pronajímatel a nájemce) s uvedeným bydlištěm a datem narození. Za druhé předmět smlouvy (označení bytu), jasně identifikovatelný byt, řádně popsán, doporučuje se uvést patro, číslo bytu, výměra. Označení příslušenství bytu, rozsah jejího užívání. Za třetí je důležitá délka pronájmu (doba určitá/neurčitá). Dále smlouvy obsahují i výši nájemného, datum úhrady a další informace ohledně úhrady za společné prostory (bližší NOZ). Často obsahují kauci (zálohu) a smluvní pokutu za nedodržení podmínek řádného užívání nebo pozdní úhrady nájmu (*viz dokumenty - vzor č. 1*).

Druhy ukončení nájmu:

- a) **uplynutím doby:** Nájem se dá ukončit uplynutím doby (doba určitá). Strany se nedohodnou na prodloužení. Nájemce nemá právo na náhradní bydlení. V případě, že se splní dvě podmínky, může i tento nájem pokračovat (uplynou dva a více měsíců od konce nájmu a majitel nájemce nevyzve písemně k odevzdání bytu). Smlouva se prodlužuje na dobu stejně dlouhou, jako bylo ujednáno předtím, nejdéle na dva roky (*viz dokumenty - vzor č. 1 - nájemní smlouva, kapitola Práva a povinnosti*).
- b) **dohodou:** Doporučuje se uzavřít písemně, vždy záleží na ujednání obou stran a na podmínkách, které byly ujednány ve smlouvě.
- c) **ukončení výpovědí ze strany pronajímatele:** Výpověď musí být písemná a výpovědní lhůta činí tři měsíce. Nehraje roli doba určitá/neurčitá. Pronajímatel musí uvést ve výpovědi, že se nájemce může obrátit na soud a podat si návrh na přezkoumání výpovědi.
Důvody pro ukončení výpovědí dle zákona: hrubé porušení povinností plynoucích z nájmu (neplacení nájmu), úmyslný trestný čin proti pronajímateli a dalším osobám, vyklizení bytu (veřejný zájem). U neurčité doby dále: pro svou potřebu (rozvod manželství), použití bytu pro svou rodinu (rodiče, děti, manžela).
- d) **ukončení ze strany nájemce:** vždy písemně podaná a tříměsíční doba výpovědi, možné další povinnosti plynoucí ze smlouvy (důležité vědět, co jsem podepsal).

UPOZORNĚNÍ: Dle nového občanského zákoníku nemá nájemce nárok na náhradní bydlení. A v případě, že byt nepředáte včas, má pronajímatel nárok na úhradu nájemného do doby, než byt předáte (*viz dokumenty vzor č. 1*).

(zdroj: § 2201 a násl. zákona č. 89/2012 Sb.)

Připravované novinky: V současné době je připravován tzv. zákon o sociálním bydlení, navazující na koncepci sociálního bydlení, tj. vytvoření takového systému, jehož cílem je osobě, která projeví vůli získat sociální byt a splní zákonné podmínky, umožnit důstojně bydlet. V případě schválení by zákon vstoupil v platnost od roku 2017. (zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/22524>)

... pokračování příběhu z úvodu v kapitoly:

Paní H. nejdříve žila v bytě přiděleném městem. Bohužel tento byt musela po krátkém čase opustit. Naštěstí díky provázanosti OSPODu a terénního pracovníka, bylo paní H. poskytnuto náhradní sociální bydlení, které bylo schváleno radou města. Díky takové provázanosti služeb má paní H. možnost vychovávat své děti a stabilizovat své rodinné prostředí.

DÁVKY K TÉMATU:

Příspěvek na bydlení (dávka státní sociální podpory)

Příspěvák na krytí nákladů na bydlení rodinám či jednotlivcům s nízkými příjmy. Podmínky: vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě přihlášen k trvalému pobytu, jestliže jeho náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 a zároveň součin rozhodného příjmu v rodině a koeficientu 0,30 není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení. Poskytování příspěvku podléhá testování příjmu rodiny a nákladů na bydlení za rozhodné období (viz např.: http://kalkulacky.idnes.cz/kalkulacky/cr_prispevek-na-bydleni-2014.php).

Rozhodné období - poslední tři měsíce.

Společně posuzované osoby - všechny osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu.

Rozhodný příjem rodiny - příjmy všech společně posuzovaných osob. Počítá se i přírůstek na dítě a rodičovský příspěvek.

Náklady na bydlení - nájemné a náklady za plnění poskytované v souvislosti s užíváním bytu, náklady za energie, vodné a stočné, odpady a vytápění.

(zdroj: <https://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane>)

Doklady k žádosti: Formulář - příspěvek na bydlení (úřad práce, <http://portal.mpsv.cz/forms>), OP, Rodný list dětí do 15 let, Doklad o výši čtvrtletního příjmu, Doklad o výši nákladů bydlení, Nájemní smlouva nebo doklad o vlastnictví.

Žádosti: Úřad práce, oddělení státní sociální podpory

Doplatek na bydlení (dávka pomoci v hmotné nouzi)

Jedná se o dávku, která společně s vlastními příjmy občana a příspěvkem na bydlení pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení zůstala osobě či rodině částka na živobytí. *Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí.*

Nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, jiná osoba (užívá byt v nájmu, na základě rozhodnutí). Byt je řádně zkolaudován, příjem společně posuzovaných osob je po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení nižší než částka jeho živobytí všech posuzovaných osob.

Okruh společně posuzovaných osob - řídí se zákonem o životním a existenčním minimu. Stejný jako u příspěvku na živobytí.

Další možnosti přiznání doplatku - vždy na zvážení okolností a posouzení orgánu pomoci v hmotné nouze. Nepobírám příspěvek na živobytí (vyšší příjem), ale celková částka nepřesáhne 1,3 násobku částky na živobytí. V případě, že jsem uživatel sociálních služeb (azylové bydlení, domov pro seniory).

(zdroj: <https://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/>)

Doklady k žádosti: Formulář žádost o doplatek na bydlení (*úřad práce, <http://portal.mpsv.cz/forms>*), OP, Doklady potřebné k dávce příspěvek na živobytí.

Žádosti: Úřad práce, oddělení hmotné nouze

Příspěvek na živobytí (dávka pomoci v hmotné nouzi)

Je základní dávka, řeší nedostatečný příjem společně posuzovaných osob. Nárok vzniká v případě, že osoba/rodina po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem částky na živobytí. Částka se hodnotí individuálně podle možností a snahy jednotlivých osob (zdravotní stav, atd.).

(zdroj: <https://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/>)

Doklady k žádosti: Formulář žádost o příspěvek na živobytí (*úřad práce, <http://portal.mpsv.cz/forms>*), OP, Doklad o výši příjmů za poslední tři měsíce, Prohlášení o majetkových poměrech, Nájemní smlouva/doklad o vlastnictví, Doklad o výši nákladů na bydlení, doklad o výši úhrad za energii, plyn a další. Dle potřeby: doklad o studiu, doklad o zdravotním stavu, o přiznání důchodu.

Žádosti: Úřad práce, oddělení hmotné nouze

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu ztráty bydlení:

Bezplatná právní poradna při ICOS Český Krumlov, o.p.s.

Azylový dům pro matky s dětmi v Českém Krumlově, Dům na půl cesty, ...

Městský úřad Český Krumlov, odbor správy majetku, odbor soc. věcí a zdravotnictví

Poradna Eva

Úřad práce

Podrobnější údaje a kontakty najdete v adresáři na str. 30 a 31.

3. VÝCHOVNÉ PROBLÉMY U DĚTÍ

Pavel nastoupil do třetího ročníku ZŠ, ale během září navštívil školu jen čtyřikrát. Měl více než 30 neomluvených hodin. Po výchovné komisi,¹ která byla svolána ředitelem školy, se matka obrátila na OSPOD (orgán sociálně právní ochrany dětí) s prosbou o pomoc. Matka uvedla, že se snaží syna motivovat a někdy ho i doprovází do školy, ale že neví, jestli je schopna zajistit pravidelnou docházku do školy. Uvedla, že syn odmítá jít i k lékaři, když mu je špatně, nechce ji poslouchat. Pavel se odmítl dostavit i k sociálnímu kurátorovi. Z toho důvodu sociální kurátor OSPOD podal podnět k zahájení řízení výchovného opatření a vydání předběžného opatření.² Soud poté vydal usnesení, kterým stanovil matce povinnost předat Pavla do DDÚ (dětský diagnostický ústav) na dvouměsíční pobyt...

pokračování příběhu dále v kapitole

Výchovné problémy u dětí můžeme pozorovat už v předškolním a mladším školním věku, projevují se například jako neposlušnost, drobné lhaní při nesplnění úkolů, drobná agresivita (vůči předmětům někdy i dětem). Takové chování stačí podpořit jasně stanovenými pravidly a případně napomenutím. Dítě by se mělo seznámit s chodem v daném zařízení a srozumitelnými pravidly pro jeho věk. „Většina badatelů se shoduje v jednom: výchova založená spíše na odměnách je efektivnější než výchova užívající převážně trestů.“ (Čáp, 1993, s. 315)

V případech, že problémy narostou do větších rozměrů, jsou dnes školy vybaveny dalšími odborníky, kteří jsou pedagogům nápomocni odhalovat i závažné poruchy chování.

¹ Výchovná komise je svolána ředitelem školy za účelem řešení výchovných problémů (více v textu).

² Předběžné opatření je opatření soudu nebo správního orgánu v ČR, kterým jsou dočasně řešeny určité poměry, než je ve věci vydáno definitivní rozhodnutí. O nařízení soud rozhoduje usnesením, které nemusí obsahovat odůvodnění, v případě návrhu bezodkladně po jeho podání, nejdéle do 7 dnů (zdroj: 76§ a následující zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád).

Výchovný poradce na ZŠ:

Působí na škole jako poskytovatel poradenských služeb spolu se školním metodikem prevence, případně školním psychologem/speciálním pedagogem a konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. Často to může být první osoba, která hledá řešení problémů u dětí (záškoláctví, šikana, kyberšikana). Má možnost spolupracovat s dítětem, zákonnými zástupci dítěte, třídním učitelem i s celou třídou. (zdroj: §18 a ust. zákona č. o pedagogických pracovnících 563/2004 Sb., MŠMT: Vyhláška č. 72/2005 Sb.)

Výchovná komise (VK)

Je společné jednání ředitele školy, třídního učitele, výchovného poradce (školního metodika prevence), zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, psychologa pedagogicko-psychologické poradny (eventuálně i dalších odborníků či Policie ČR) a zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka. O tom, jaké orgány jsou na jednání VK přizvány, rozhoduje závažnost řešeného problému. Nejčastějšími důvody pro svolání VK jsou výchovné a vzdělávací problémy žáků - záškoláctví. Výchovná komise sama o sobě nepřináší řešení daného problému. Svolání VK často předchází celá škála preventivních opatření, dohod a porad, jejichž forma i náplň vyplývá z nastavení spolupráce školy s rodiči. (zdroj: školní řád §30 školského zákona č. 561/2004 Sb., Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví Čj.: 10 194/2002-14)

Kurátor pro děti a mládež

Ze zákona o sociálně právní ochraně dětí (č. 359/1999 Sb.) má dle §53 škola povinnost bezodkladně sdělit údaje potřebné pro poskytnutí sociálně právní ochrany. Dle §52 jsou oprávněni zaměstnanci OSPOD navštěvovat dítě ve škole a školském zařízení a dle §8 dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo pro účely sociálně právní ochrany tyto názory svobodně vyjadřovat při projednávání všech záležitostí, které se ho dotýkají, a to i bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob zodpovědných za výchovu dítěte.

Kurátor pro děti a mládež navazuje spolupráci s rodinou dítěte zvláště na základě upozornění školy, zdravotnického zařízení, informací orgánů činných v trestním řízení, anonymního upozornění, přímého kontaktu s rodiči, kteří požádají o pomoc při výkonu práv a povinností vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti přímého kontaktu s nezletilým dítětem. Požádat o pomoc orgán sociálně-právní ochrany dětí má právo rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte, stejně tak má toto právo dítě.

Nejnovějším nástrojem práce s rodinou je případová konference, jejíž používání narůstá. Z praxe v rámci Českokrumlovka vyplývá, že zdánlivě neřešitelné problémy se díky jednání všech zúčastněných stanou konkrétnější a řešení přijde takzvaně samo.

PŘÍPADOVÉ KONFERENCE

Případová konference je plánované a koordinované společné setkání všech, kteří představují, nebo mohou představovat, podpůrnou síť pro dítě a jeho rodinu. Cílem je výměna informací, zhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, hledání optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte (zdroj: *Publikace občanského sdružení Rozum a cit Na jedné lodi*, http://www.rozumacit.cz/zs/prirucky_a_publikace.php). **Svolavatelem případové konference, tedy garantem práce s rodinou, je OSPOD.** Případové konference zdůrazňují hodnotu zapojení spolupracujících subjektů, snižují jednostrannou odpovědnost OSPOD, zefektivňují spolupráci subjektů a eliminují nesprávné nebo zdvojené postupy. Smyslem je především využít všech poznatků shromážděných o dítěti a jeho rodině, získat a sdílet stanoviska ostatních informovaných subjektů a ověřit správnost dosavadních a dále zvolených postupů. (zdroj: *Metodické doporučení MPSV*, zdroj: *Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí*)

Nástroje, které se používají k nápravě negativních vlivů nejčastěji, jsou **výchovná opatření** dle §13 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí. Konkrétně se jedná o tyto nástroje:

- e) **napomene vhodným způsobem nezletilého**, jeho rodiče a osoby, kteří narušují jeho řádnou výchovu;
- f) **stanoví nad nezletilým dohled** a provádí jej za součinnosti školy, organizací v místě bydliště nebo na pracovišti;
- g) **uloží nezletilému omezení**, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména návštěvu podniků a zábav pro nezletilého vzhledem k jeho osobě nevhodných

Zákon o sociálně právní ochraně umožňuje i **další opatření vedoucí k ochraně dětí**. Volí se dle potřeby a konkrétní situace, ve které se dítě nachází. V situacích se přihlíží k bezpečnosti dítěte a nejlepšímu zájmu dítěte. V případě že je zapotřebí opatření, které má chránit dítě i před vlivy jeho rodinného prostředí, jeho vývoj je narušen nebo ohrožen, předchozí opatření nevedly k nápravě, rozhoduje příslušný soud o ústavní výchově dle ustanovení §971 a následujících zákoníku č. 89/2012 Sb. (NOZ).

Ústavní výchova (ÚV)

Ta je nařízena rozhodnutím soudu dle občanského zákoníku v občansko-právním řízení. Dle věku a speciálních potřeb je rozdělena na zdravotnická zařízení a školní. Ústavní výchova končí dovršením zletilosti. Nejdéle lze prodloužit o jeden rok. Před tímto rozhodnutím soud vždy zvažuje, zda je možné dítě umístit do širší rodiny nebo pěstounské péče (náhradní rodinná péče) popřípadě osvojit. Výkon a další podrobnosti jsou upřesněny v zákoně č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

Ochranná výchova (OV)

Soud nařizuje v těch případech, kdy nepostačuje výchova ústavní, nebo když rodina mladistvého nedostatečně pečuje, výchova je zanedbána a tento problém není možné v rodině odstranit. Je ukládána v občansko - právním řízení ve věcech dětí mladší 15 let (od 12 do 15let) a trestním řízení mladistvým (15 až 18 let). Může být prodloužena o jeden rok do 19 roku věku. Ochranná výchova je nařízena dle §22 a §23 zákona č.218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže. Ochranná výchova může být přeměněna na výchovu ústavní.

Střediska výchovné péče (SVP)

Střediska výchovné péče zajišťují preventivně-výchovnou péči pro děti, žáky a studenty s rizikem vzniku a vývoje poruch chování, přičemž poskytují svou intervenci také rodičům (zákonným zástupcům) nebo škole. Ve střediscích pracují pedagogičtí pracovníci, speciální pedagogové a psychologové, na které se lze obracet v případech problémů v chování dětí, žáků a studentů. Práce SVP je založena na bázi svobodného rozhodnutí klienta a souhlasu jeho rodičů. Upraveno v § 16 a 17 zákona č. 109/2002 Sb.

Dětské diagnostické ústavy (DDÚ)

Dětský diagnostický ústav (DDÚ) a středisko výchovné péče (SVP) je školské zařízení, přímo řízené MŠMT ČR. Řídí se zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních. Děti jsou k pobytu přijímány na základě rozhodnutí soudu o nařízeném předběžném opatření, o nařízené ústavní výchově, na základě uložení ochranné výchovy, dále pak na základě dohody o dobrovolném pobytu. Doba pobytu nepřesahuje zpravidla 8 týdnů. Cílem dobrovolného diagnostického pobytu je provést kvalitní diagnostiku, poskytnout první sociální pomoc a kvalitní terapii včetně krizové intervence a nastartovat změny v chování.

Výchovné ústavy (VÚ)

Pečuje o děti starší 15 let (výjimečně 12 let, pokud mají uloženou ochranu výchovu) se závažnými poruchami chování, kterým byla nařízena ústavní nebo ochranná výchova. V zařízení jsou zřizovány školní zařízení dle potřeby. Výchovné ústavy podléhají přísnějšímu režimu zabezpečení, mohou používat audiovizuální techniku (kamery).

Pozn.: V kapitole protiprávní jednání je podrobněji uvedena činnost Probační a mediační služby ČR a řešení problému v rámci trestního řízení.

Dokončení příběhu z úvodu kapitoly:

Pavel během pobytu v dětském diagnostickém ústavu (dále jen DDÚ) získal nové dovednosti a zkušenosti. Uvědomil si, že mu máma opravdu chybí a že nechce jít do dětského domova. Začal lépe komunikovat a spolupracovat s odborníky i s matkou. V DDÚ ve spolupráci s odborníky Pavel sestavil pravidla toho co už umí a co po něm mohou dospělí (mamka) chtít. Na případové konferenci byl dohodnut plán pravidel a povinností pro Pavla, ale i pro matku. Matka přijala nabídku pomoci terénní služby, aby lépe mohla udržet hranice a důslednost ve výchově. Díky případové konferenci všichni zainteresovaní odborníci/organizace mohou lépe spolupracovat s rodinou a Pavel může zatím být doma s mamkou a ne v dětském domově.

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu výchovné problémy:

Diagnostický ústav Homole

Dům dětí a mládeže Český Krumlov

Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s. Český Krumlov
- nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s.

Oddělení sociálně právní ochrany dětí

Středisko výchovné péče Spirála, SVP Č. Budějovice

Kompletní údaje včetně kontaktů najdete v adresáři na str. 30 a 31.

4. PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ (mladiství a děti mladší 15 let)

Pětičlenná rodina J. nemá žádné velké obtíže. Žijí v pronajatém bytě a jejich příjmy jsou doplněné dávkami. Nejstarší syn D. je nyní 16ti letý. Začal chodit častěji ven a přestal komunikovat s rodiči. Matka hovoří o tom, že chodí domů jen spát. Do školy dochází, ale jeho prospěch se výrazně zhoršil. O pololetních prázdninách měl dovoleno jít ven o trochu déle. Místo příchodu v domluvenou hodinu byl u dveří bytu v doprovodu Policie ČR. O dva dny později rodiče i syn D. obdrželi dopis s usnesením o zahájeném trestním stíhání...

pokračování příběhu dále v kapitole

„**Kriminalita** je množina všech trestných činů definovaných v zákoně a spáchaných kýmkoli, tedy i osobou, která ještě není trestně odpovědná“ (zdroj: Matoušek, Kroftová, 2003). Jinými slovy se jedná o chování, které není v souladu s právem a za takové chování následují sankce/tresty.

Trestní odpovědnost je stanovena zákonem. Počátek trestní odpovědnosti zůstal spojen s dovršením patnáctého roku věku, předpokládá se však, že u mladistvých bude předmětem pozornosti jejich duševní stav i z hlediska dosažení určitého stupně rozumové a mravní vyspělosti.

Trestný čin je protiprávní jednání popsané v trestním zákoníku a vykazující znaky v něm popsané. U všech trestných činů se zkoumá míra zavinění, úmysl nebo nedbalost. (zdroj: §13 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.)

Trestní právo dělí trestné činy na přečiny a zločiny:

- **Přečín** - nedbalostní, nebo úmyslný trestní čin, na který je stanoven trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.
- **Zločiny** - trestné činy, které nejsou dle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny - úmyslné trestné činy, na které je stanoven trest s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. (zdroj: §14 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.)

Tyto obecné pojmy jsou platné pro dospělé pachatele. U dětí díky věku a dalším specifickým došlo k úpravě dle potřeb právě mladistvých a dětí mladších 15 let, s ohledem na jejich rozumovou vyspělost.

Díky přijetí zákona č.218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, nastala pro všechny instituce působící v oblasti trestní justice řada změn. **Zákon zavedl nové pojmy a rozděljuje pachatele na mladistvé a dítě mladší 15 let.** Zákon vychází především z toho, že mládež s ohledem na svá věková specifika vyžaduje v trestním procesu zvláštní způsob zacházení, a proto je třeba každou trestní věc mladistvého řešit individuálně se zřetelem na všechny okolnosti trestného činu, osobnost dospívajícího, ale i potřeby poškozeného a zájmy jejich blízkého sociálního okolí s cílem obnovit narušené sociální a právní vztahy, přičemž ve vhodných případech je třeba využít alternativních způsobů řešení trestních věcí.

Mladistvý - pro účely tohoto zákona jsou to ti, kteří v době spáchání provinění dovršili patnáctý rok a nepřekročili osmnáctý rok svého věku.

Dítě mladší 15 let - v době spáchání činu nedovršilo patnáctý rok svého věku.

Provinění označuje čin, který by byl trestný, pokud by jej spáchala dospělá osoba. V případě, že takový čin spáchala osoba mladší 18 let, je tento čin označován za „provinění“.

Čin jinak trestný označuje čin, který by byl trestný, pokud by jej spáchala dospělá osoba. V případě, že takový čin spáchala osoba mladší 15 let, je tento čin označován za „čin jinak trestný“

Pozn.: Srovnání pojmů pro dospělého a mladistvého ve stejné trestní věci. Jako příklad je uveden trestný čin - přečin krádeže dle §205, odst.1, písm. a) trestního zákoníku.

- ✓ *Dospělý pachatel (21 let) spáchá přečin krádeže dle §205 odst.1, písm. a) trestního zákoníku, bude proti němu vedeno trestní řízení a uložen mu bude trest odnětí svobody/podmínka*
- ✓ *Mladistvý (16 let) spáchá provinění krádeže dle §205 odst.1, písm. a) trestního zákoníku, vedeno bude trestní řízení v režimu pro mladistvého, uloženo opatření výchovné, trestní nebo ochranné. (např. dohled probačního úředníka)*
- ✓ *Dítě mladší 15 let (12let) spáchá čin jinak trestný krádeže dle §205 odst.1, písm. a) trestního zákoníku, řízení bude probíhat v občanském soudním řízení, uloženo bude opatření dle §93 (např. napomenutí s výstrahou)*

U mladistvých za spáchané provinění nejsou ukládaný **tresty** jako u dospělých, ale **opatření**, zákon rozeznává výchovné, ochranné a trestní. U dětí mladší 15 let pak rozeznává pouze opatření, které jsou v zákoně vyjmenovány.

Výchovnými opatřeními ve smyslu tohoto zákona jsou dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovná omezení a napomenutí s výstrahou.

- ***Dohled probačního úředníka:*** rozumí se dlouhodobá práce s odsouzeným mladistvým, v rámci níž je povinen být v pravidelném kontaktu s úředníkem Probační a mediační služby, spolupráce při vytváření a realizaci konkrétního programu jeho výkonu a kontrola dodržování podmínek uložených soudem nebo vyplývajících ze zákona (*§16 zákona č. 218/2003 Sb.*).
- ***Uložení probačního programu:*** výchovné opatření, kterým se rozumí povinnost absolvovat probační program, jímž může být zejména program sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutický program, program zahrnující obecně prospěšnou činnost, vzdělávací, doškolovací, rekvalifikační nebo jiný vhodný program k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném zpusobu života (*§17 zákona č. 218/2003 Sb.*).
- ***Napomenutí s výstrahou*** soudce a v přípravném řízení státního zástupce mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce důrazně vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na konkrétní důsledky, jež mu hrozí podle tohoto zákona v případě, že by v budoucnu páchal další trestnou činnost (*§20 zákona č. 218/2003 Sb.*).

Trestní opatření: obecně prospěšné práce, peněžní opatření, propadnutí věci, zákaz činnosti, vyhoštění na dobu určitou, odnětí svobody, které může být i podmíněně odloženo, a to případně při uložení dohledu. Při ukládání trestních opatření se přihlíží k postoji mladistvého, náhradě škody, absolvování probačního programu ad. (§25 zákona č. 218/2003 Sb.).

- **Podmíněné odsouzení s dohledem:** Při podmíněném odsouzení mladistvého nebo jeho podmíněném odsouzení s dohledem stanoví soud zkušební dobu na jeden až tři roky. Dohled nad odsouzeným mladistvým vykonává probační úředník, který je mladistvému nápomocen při zajišťování příslušných léčebných, psychologických a dalších programů, bydlení, pracovních příležitostí apod. Přitom podporuje výchovu a vzdělávání mladistvého a spolupůsobí s osobou oprávněnou k výchově a se zákonným zástupcem (§33 zákona č. 218/2003 Sb.).

Ochranná opatření: ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci a ochranná výchova. Ochrannou výchovu může soud uložit jen dle tohoto zákona. Ostatní opatření dle trestního zákoníku.

Dětem mladším 15 let lze uložit opatření jen dle § 93 tohoto zákona. Jedná se o výchovnou povinnost, výchovné omezení, napomenutí s výstrahou, zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče, dohled probačního úředníka, ochrannou výchovu, ochranné léčení.

Probační a mediační služba ČR (PMS)

Probační a mediační služba představuje instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí - sociální práce a práva, zejména trestního. Propojením obou se vytváří multi-disciplinární profese v systému trestní justice. Činnosti PMS jsou vymezeny v zákoně č. 257/2000 Sb., kde jsou určeny dvě základní metody práce probace a mediace. Organizují a zajišťují výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu společnosti a prevenci kriminality. U mladistvých a dětí mladších 15 let spolupracuje Probační a mediační služba v součinnosti s kurátory pro mládež, Policií ČR a zákonných zástupců. Podrobnosti na <http://www.pmscr.cz/poslani-a-cile>.

Dokončení příběhu z úvodu kapitoly:

... Případem se dle zákona zabývá kurátor pro mládež a také Probační a mediační služba ČR, spolupracuje i škola. Díky spolupráci se zmapuje životní situace mladistvého a jeho rodinné a školní zázemí. Mladistvý spolupracoval. Svě jednání měl zájem napravit. Svou škodu nahradil a omluvil se. Dobrovolně souhlasil s absolvováním probačního programu, který mu nakonec uložil i soud.

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu protiprávní jednání:

Městská policie Český Krumlov

Okresní státní zastupitelství Český Krumlov

Okresní soud v Českém Krumlově

Oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)

Policie ČR Obvodní oddělení Český Krumlov a Obvodní oddělení Větřní

Probační a mediační služba ČR - středisko Český Krumlov

Kompletní údaje včetně kontaktů najdete v adresáři na str. 30 a 31.

5. ROZVOD A KONFLIKTY V RODINĚ

Pan a paní P. spolu měli v manželství dvě děti - syna a dceru. Jejich těžký rozchod odstartoval velmi konfliktní boj o jejich dvě děti. Oba se rozhodli, že je chtějí do své péče a konflikty vyústily v ošklivé shazování toho druhého. Soud rozhodl o střídavé péči. Po nějaké době oba rodiče již mezi sebou vůbec nekomunikovali a nemohli se ani vidat. Jejich děti situaci nesly velmi těžce. Otec několikrát nepředal děti matce, a proto musela přijet k předávání asistovat policie...

pokračování příběhu dále v kapitole

Dle Českého statistického úřadu se rozvádí až polovina uzavřených manželství. Jak postupovat v této situaci? Rozvodovou problematiku řeší občanský zákoník v paragrafech 754 - 770.

Na prvním místě jsou nezletilé děti. Je důležité si rozmyslet, jak se bude jejich situace řešit po rozvodu (na prvním místě by měla být dohoda, důležité je společně hovořit o tom, jak to bude po rozvodu fungovat, zde může pomoci například mediace - viz dále v kapitole). Proto je dobré podat *Návrh na úpravu poměrů nezletilých dětí na dobu po rozvodu*. Tento návrh podává jeden z rodičů (mohou i oba pokud se nedohodnou) na příslušný okresní soud dle trvalého místa bydliště dítěte. Podává se ve třech vyhotoveních (pro soud, druhého rodiče, a příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí (často označené OSPOD) obecního úřadu. Pokud si s návrhem nevíte rady, můžete se obrátit na právníka nebo na poradnu, kde vám ho pomohou sepsat. Soudní poplatek se za podání návrhu neplatí. Soud o návrhu rozhoduje nejčastěji do jednoho měsíce.

V případech partnerské dohody soud návrh schválí. V případě neshody rozhodne o nezletilém dítěti soud. Určí, kdy a jakým způsobem si budete předávat dítě.

ROZVOD MANŽELSTVÍ

Žaloba o rozvod manželství se podává k místně příslušnému okresnímu soudu v místě bydliště žalovaného manžela, nebo v místě, kde jste měli společně poslední bydliště. Soudní poplatek za žalobu o rozvod činí 2000,- Kč. Hradí se hotově kolkem, nebo převodem na účet do třech pracovních dnů. V případě tíživé finanční situace je možné podat si žádost o snížení poplatku nebo osvobození.

Postupy při rozvodu záleží na hlavních skutečnostech, zda jste ochotni se dohodnout či jeden z manželů nesouhlasí.

Nesporný rozvod - dohoda: V tomto případě je zapotřebí spolupráce obou stran - návrh podávají oba manželé, nebo se druhý k návrhu připojí. Dále je zapotřebí splnění následujících podmínek: Dle § 757 občanského zákoníku manželství trvalo alespoň jeden rok a manželé spolu nejméně šest měsíců nežijí (což neznamená, že musí každý bydlet v jiném bytě či domě). K žádosti o nesporný rozvod se přiloží písemné smlouvy s úředně ověřenými podpisy, které upravují poměry nezletilých dětí (řeší soud), dohoda, úpravy majetkových poměrů, včetně bydlení a případnou vyživovací povinnost pro dobu po rozvodu. Nesporný rozvod je rychlejší a levnější.

Sporný rozvod (na základě rozhodnutí soudu): V případě, že se obě strany nedohodnou, nebo nesouhlasí s návrhem druhého z manželů, rozhoduje o věci soud. Soud zkoumá dle § 755 občanského zákoníku, zda je manželství hluboce a trvale rozvráceno a nelze očekávat obnovení manželského soužití. Soud zjišťuje, kdo rozpad zavinil a jakým způsobem. Doba trvání je delší a je na zvážení každého, zda si najme svého právního zástupce (advokáta). Soud může rozvod zamítnout, pokud jeden z manželů s rozvodem nesouhlasí, sám se nepodílel na rozvratu a byla mu způsobena velká újma. Pokud spolu ovšem manželé nežijí víc než tři roky, soud manželství rozvede i přes nesouhlas jednoho z manželů.

Výživné mezi rodiči a dětmi řeší občanský zákoník § 910 až § 919 OZ 89/2012 Sb., „Předci a potomci mají vzájemnou vyživovací povinnost“ (zdroj: §910 odst.1 zákona OZ 89/2012 Sb.). Výživné se stanovuje s ohledem na potřeby dítěte, na majetkové poměry a zvláštní okolnosti (dieta). Bere se zřetel na skutečnost, že dítě mělo stejnou životní úroveň jako rodič. **V současné době mají soudci k dispozici orientační tabulku (není ale závazná a soudce k ní nemusí přihlížet), jak vyměřovat výši výživného.**

Věk dítěte	Výživné z čisté mzdy
0 - 5 let	11 - 15 %
6 - 9 let	13 - 17 %
10 - 14 let	15 - 19 %

15 - 17 let	16 - 22 %
18 a více let	19 - 25 %

(Zdroj: <http://socialni-davky-2014.eu/alimenty-2014/>)

Výživné náleží dítěti a je zasíláno rodiči, který má dítě svěřené do péče do 18 let věku. Poté pokud dítě splňuje podmínku řádného studia, pobírá výživné přímo dítě, a to do věku 26 let. Výživné se hradí pravidelně, měsíčně.

Výživné se dá vymáhat soudní cestou, nejdéle tři roky zpětně od podání návrhu. Výše výživného se dá dle okolností snižovat a zvyšovat. Vždy soudní cestou, podrobnosti ([viz dokumenty - vzor č. 9](#)). Nezaplacené výživné se dá vymáhat soudní cestou na základě pravomocného rozhodnutí (exekucním řízením) a na osobu, která nehradí výživné, je možné v rámci trestního řízení podat trestní oznámení.

Výživné neprovdané matce: Dle občanského zákoníku §920 a násl. č. 89/2012 Sb., náleží neprovdané matce výživné a zajištění úhrady některých nákladů spojených s těhotenstvím a porodem. Příslušný soud může na návrh matky tuto povinnost uložit muži (pravděpodobnému otci) předem. Výživné se může vymáhat zpětně, nejdéle dva roky od dne porodu.

Úloha OSPOD při rozvodu/rozchodu rodičů

Ke zmírnění dopadu rozchodu/rozvodu rodičů a k zajištění péče o dítě tak, aby bylo co nejméně traumatizováno, může pomoci i citlivý a profesionální přístup sociálních pracovníků a pracovníků OSPOD, soudů i ostatních zainteresovaných subjektů.

Rodiče mají vždy možnost před opatrovnickým řízením či v jeho průběhu uzavřít dohodu (a to ve spolupráci s OSPOD, prostřednictvím právního zástupce nebo za pomoci kompetentního poradenského pracoviště). OSPOD poskytuje rodičům bezplatně potřebné sociálně-právní poradenství v oblasti legislativy, společné hledání možností řešení problému, uzavření dohody před soudním projednáváním, kontaktování odborné poradenské služby, vedení rodičů ke smírnému řešení s možností nařízení výchovného opatření (např. uložení povinnosti rodičům využít odbornou poradenskou pomoc). Zdroj: §17 odst. 1 zákon č. 359/1999 Sb., o Sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „zákon o SPOD“), zákon o Zvláštních řízeních soudních č.292/2013 Sb. Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.

Sociální pracovník Orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) je určený soudem jako opatrovník (kolizní opatrovník) dítěte, který dítě zastupuje v opatrovnickém řízení, neboť hrozí střet (kolize) zájmů dítěte a rodičů nebo střet zájmu těchto rodičů. O ustanovení opatrovníka rozhoduje soud usnesením a zároveň zpravidla žádá OSPOD o: 1. prošetření

poměrů rodičů a dítěte, 2. zjištění názoru dítěte v případě, že je dítě vzhledem k svému věku a rozumové vyspělosti schopno svůj názor vyjádřit.

Pohovor s dítětem probíhá v jeho přirozeném prostředí nebo jinde (škola, mateřská škola, internát, zdravotnické nebo pobytové zařízení apod.) v případě, že je nutné zajistit neutralitu prostředí. Zjištění poměrů rodičů a dítěte probíhá v rámci sociálního šetření, případně dalšími metodami sociální práce (zjišťováním informací od lékaře, školy, příbuzných a další osoby, státních a nestátních institucí apod.) k objektivnímu a komplexnímu posouzení aktuální situace dítěte.

Při soudním projednávání pracovník OSPOD hájí zájmy a práva dítěte v souladu s platnou legislativou, nehájí a nezastupuje rodiče a jejich zájmy, neposuzuje, kdo z rodičů má pravdu a kdo je vinen, tzn. vyjadřuje stanovisko pro soud, včetně návrhů na doplnění.

Po vynesení rozsudku a nabytí jeho právní moci končí role kolizního opatrovníka, OSPOD však může nadále spolupracovat s dítětem a rodinou (odvolání, odborné sociální poradenství, nasměrování na návazné služby).

Legislativa

Od roku 2014 je úprava zákona o rodině nahrazena občanským zákoníkem č. 89/2012 Sb. (dále jen „OZ“), zejména § 906. Zásadní je rozlišení dvou typů soudního řízení:

- a) Řízení, ve kterém se upraví práva a povinnosti k dítěti (dětmi) pro rodiče, kteří spolu nežijí (ustanovení §50 ZR, § 908 OZ), pro toto řízení není rozhodující, zda rodiče jsou manžele či nikoli.
- b) Řízení, ve kterém se upraví práva a povinnosti rodičů nezletilého dítěte pro dobu po rozvodu manželství (ustanovení § 26-28 ZR, § 906, 907 OZ). Toto řízení musí být pravomocně skončeno dříve, než soud začne projednávat návrh na rozvod manželství.

V obou typech řízení se rozhoduje o tom, kterému z rodičů bude dítě svěřeno do výchovy, v úvahu připadá společná výchova oběma rodiči, střídavá péče, nebo výlučná péče jednoho z rodičů, a dále se rozhoduje o tom, jak bude který z rodičů přispívat na výživu dítěte. (zdroj: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/14824/konflikty.pdf>)

Bohužel se zvyšuje podíl rozvodů, kde se objevují i závažné konflikty mezi rodiči. Pokud tyto konflikty vedou až například k bránění kontaktu jednoho rodiče s dítětem, může soud nařídit **asistované kontakty nebo asistované předávání** (mohou být ale zajišťovány i bez soudu, na základě žádosti).

- **ASISTOVANÉ KONTAKTY/PŘEDÁVÁNÍ:** Jedná se o podporované setkávání rodičů s dětmi za přítomnosti odborného pracovníka zařízení - psychologa nebo sociální pracovníce. Cílem je volně rozvíjení vzájemných vztahů mezi dítětem a rodičem, u kterého

dítě nežije. Mezi hlavní důvody, v nichž bývá asistencí využíváno, patří navázání opětovného vztahu mezi jedním z rodičů a dítětem. Následkem narušení vzájemných vztahů mezi rodiči může dojít k izolaci dítěte od jednoho z rodičů, která může být i dlouhodobá. Vymahatelnost kontaktů s dítětem, není-li soudně či jinak stanovena, je velmi obtížná. Proto je rodičům nabízena služba asistence, aby dítě neztratilo s rodičem kontakt.

Dalšími situacemi, v nichž se asistovaných kontaktů/předávání využívá, jsou problematické vztahy mezi rodiči, kteří spolu nežijí. Pracovník v asistovaných kontaktech/předávání pomáhá udržet poklidnou atmosféru při předávání dítěte a podporovat rodiče ve vzájemné komunikaci a respektu s ohledem na jejich dítě. Je-li vztah příliš narušen, případně obává-li se rodič únosu dítěte nebo jeho ovlivňování, pracovník dohlíží i na zdárný průběh kontaktu a bezpečí dítěte. *Pozn. aut.: Nemusí se vždy jednat jen o asistované kontakty/předávání mezi rodičem a dítětem, ale i mezi dalšími osobami, které jsou pro dítě důležité (například prarodiče, teta, strýc), a dítětem.*

(Zdroj:http://domus-cpr.cz/is.muni.cz/th/389901/fss_m/Diplomova_prace_Bakalova.doc)

Dokončení příběhu z úvodu kapitoly:

Do konfliktu rodičů vstoupil opět soud, který rozhodl o přesných podmínkách asistovaného předávání dětí. V rámci rozhodnutí je vymezeno, kde, jakým způsobem, datum, čas předání a pověřená organizace, která bude tyto podmínky zajišťovat. Zároveň jim bylo nařízeno podrobit se individuální rodinné terapii. Díky těmto úpravám se situace zlepšila a po půl roce asistovaného předávání si rodiče začali předávat děti bez pomoci asistence třetí osoby.

MEDIACE - HLEDÁNÍ ŘEŠENÍ U KULATÉHO STOLU ANEB NÁSTROJ POMOCI PŘI ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

Mediace je nástroj, forma pomoci, kdy za pomoci nestranného prostředníka mají účastníci možnost řešit složité životní situace. Mediace je proces, kdy účastníci mají prostor pro hledání vzájemně přijatelných řešení, která budou vyhovovat oběma stranám. Základem mediace je dobrovolný přístup účastníků - účastníci mají kdykoliv možnost se rozhodnout chtějí-li v mediaci pokračovat. V první části mediace je čas věnován popisu situace a jednotlivým tématům, se kterými účastníci do mediace přichází (co potřebují, co je pro ně důležité). Poté, kdy obě strany chápou situaci nejen ze svého pohledu, ale také z pohledu druhé strany, se přechází do fáze hledání konstruktivního řešení u jednotlivých témat. Před koncem mediace účastníci vybírají taková řešení, která vyhovují všem a pokud strany mají zájem, sepisuje se písemná dohoda. Ta může být i podkladem pro soudní rozhodnutí, například v případech péče o děti.

Témata pro mediaci mohou být velmi různorodá - prakticky se hodí pro všechny typy rodinných obtíží - rozvody, péče o děti, rozdělení majetku, nastavení pravidel v rodině, mezigenerační problémy, dědictví, ad.

Mediátor je zkušený profesionál, který řídí proces mediace, ale na rozdíl od jiných poradců a odborníků nehodnotí, neradí, nenavrhuje řešení. Mediátor naslouchá, usnadňuje a ulehčuje komunikaci účastníků, pojmenovává jednotlivé obtížné situace a předkládá je jako témata k řešení. Mediace je proces zaměřený na budoucnost a na nalezení nových, reálných řešení situací, se kterými lidé přichází.

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu rozvod a konflikty v rodině:

Bezplatná právní poradna, ICOS Český Krumlov, o.p.s. - základní informace

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú.

ICOS Český Krumlov, o.p.s. - mediace, případové konference, asistované kontakty/předávání, psychologické a rodinné poradenství vč. terapie

Oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)

Kompletní údaje včetně kontaktů najdete v adresáři na str. 30 a 31.

6. DOMÁCÍ NÁSILÍ

Pan Mirek a paní Alice nejsou manželé, žijí ve společné domácnosti a vychovávají spolu sedm dětí. Už když se poznali, byl Mirek žárlivý a kvůli jedné takové scéně těsně před svatbou, si ho vlastně paní Alice ani nevezala za muže. Přesto s ním zůstala, měli se přece rádi. Během 12ti let soužití se jim narodilo sedm dětí, nejstarší dceři je 11 let, nejmladšímu není ani 1 rok. Psychické i fyzické násilí od partnera snáší paní Alice již 12 let. Partner ji neustále podezřívá z nevěry a nevěří ve své otcovství u všech dětí. Alici často sprostě nadává a skoro každý večer, když děti uloží do postele, se s Alicí zamkne v kuchyni a fyzicky ji týrá. Sociální pracovník orgánu sociálně právní ochrany začal rodinu navštěvovat, kvůli občasným neomluveným absencím dětí ve škole a nabídl Alici i spolupráci s terénním pracovníkem. Po nějaké době se terénní pracovníci svěřila s páchaným násilím na sobě. V té době již bojovala s nechutenstvím, měla zdravotní a psychické problémy...

pokračování příběhu dále v kapitole

Většina lidí, kteří nezažijí něco podobného, nechápe, proč týrané osoby zůstávají s někým, kdo jim ubližuje. Mnoho týraných přiznává, že již nemohou dál „takhle“ žít, ale zároveň neumí z tohoto bolavého kruhu vystoupit. Důvody mohou být různé, ale čím déle žije týraná osoba s někým, kdo ji ubližuje (psychicky či fyzicky), tím víc si na to zvykne. Týran ji utvrzuje v tom, že si za to může sama a že starost o sebe nebo o rodinu sama nezvládne. Vinu vlastně týraná osoba přebírá na sebe. Děti, finanční závazky a strach, většinou už tohle samy nezvládnou. Je třeba vyhledat pomoc.

Pro oběť, která v násilném vztahu dlouhodobě žije, je někdy těžké se zorientovat v tom, co se doma děje. Vždy je dobré svěřit se někomu, komu týraná osoba důvěřuje nebo zavolat na některou z linek určených pro pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Je dobré promýšlet různé varianty řešení situace, ať už oběť domácího násilí plánuje nebo neplánuje odchod.

„**Domácí násilí** je především fyzické, psychické anebo sexuální násilí, ke kterému dochází mezi blízkými osobami.“ (zdroj: <http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>)

Znaky domácího násilí

1. útoky se opakují a násilí je dlouhodobé
2. násilí se stupňuje - eskaluje
3. rozdělení rolí na násilnou osobu a ohroženou osobu
4. probíhá v soukromí - neveřejně

Trestní zákoník nemluví přímo o pojmu domácího násilí, ale dle §199 č.40/2009 Sb., hovoří o týrání osoby ve společném obydlí.

Stalking: Stalking je úmyslné pronásledování a obtěžování jedné osoby jinou, což oběti snižuje kvalitu jejího života a vyvolává u ní strach o bezpečí svoje nebo svých blízkých. Stalker může oběť obtěžovat nejen přímým fyzickým kontaktem a sledováním, ale i zasíláním SMS, e-mailů, zpráv na sociálních a jiných sítích, zasíláním dáreků, telefonáty apod. Česká legislativa reagovala na nárůst nebezpečného chování a trestním zákoníku č.40/2009 Sb., je stalking popsán jako nebezpečné pronásledování § 354.

Institut vykázaní: Zákon č. 135/2006 Sb. zakotvil oprávnění Policie ČR v podobě institutu vykázaní a nové menší změny přinesla novelizace zákona č. 273/2008 Sb., O Policii ČR, konkrétně v § 44 až 47. Policie je oprávněna, zjistí-li, že se v daném případě jedná o domácí násilí, násilnou osobu ze společného obydlí vykázat. Vykázaní je preventivním opatřením směřujícím k ochraně ohrožených osob. Je ukládáno bez ohledu na případnou trestněprávní kvalifikaci jednání násilné osoby. Policie je povinna informovat kromě intervenčního centra a OSPODu (je-li přítomno dítě), také příslušný soud. Vykázaná osoba může podat proti rozhodnutí námitku.

Trestní oznámení: může být podáno jak osobou fyzickou, tak i osobou právnickou. V případě tohoto trestného činu je nevhodnější trestní oznámení podat přímo na krajské správě nebo okresním ředitelství Policie ČR útvaru služby kriminální policie a vyšetřování, který podle okolností začíná provádět úkony v trestním řízení neveřejným způsobem, aby nedošlo k maření důkazů (trestní řád č. 141/1961 Sb.).

Oběti trestných činů: Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, přináší řadu procesních práv, které mají přinést obětem citlivější zacházení. Nově má oběť možnost požádat, aby se při výslechu nemusela setkat s pachatelem. Nechat se vyslechnout osobou stejného či opačného pohlaví. Možnost doprovodu k podání vysvětlení důvěrníkem. Zákon také přináší řadu změn v oblasti přiznání peněžité pomoci. Zjednodušují se také

pravidla přiznání finanční podpory. Ministerstvo Spravedlnosti vede *registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů*, podrobnosti na <http://otc.justice.cz/verejne/seznam.jsf>.

KDE HLEDAT POMOC

Spolupráce s OSPOD: Pokud se obětí domácího násilí stane žena s dětmi (oběti se ve více než 90% stávají ženy, často ženy na mateřské dovolené), má možnost se obrátit přímo na odbor sociálně právní ochrany dětí, který ji poskytne veškeré informace a zprostředkuje další pomoc. V těchto případech, kdy oběť násilí je zákonným zástupcem dítěte, je součinnost s orgánem sociálně právní ochrany nezbytná. Pracovníci OSPOD, pomůžou sepsat návrh na předběžné opatření³ a následně také návrh na svěření dětí do péče.

Telefonní linky: linky důvěry, krizové pomoci, pro případy nouze, linky s nepřetržitým provozem. Nabízejí anonymní telefonický kontakt za účelem rozhovoru o aktuálních problémech neodkladného nebo naléhavého charakteru. Kromě pomoci při zvládání různých krizových stavů poskytují také informace o službách a kontaktech vhodných navazujících zařízení. Část linek důvěry poskytuje své služby na bezplatném telefonním čísle. Podrobnosti najdete na <http://www.krizova-pomoc.cz/kontakty/seznam-specializovanych-linek>.

Intervenční centrum: centra určená obětem domácího násilí včetně těch v ochranném režimu „vykázání“, které chtějí svoji situaci řešit, nebo hledají informace. Intervenční centra (IC) jsou zřizována v každém kraji, jejich služby jsou bezplatné.

Poradenské centrum, poradny pro oběti domácího násilí: Poradna vám může poskytnout jak psychologickou pomoc, tak pomoc psychosociální. Mohou vám nabídnout podporu v těžké situaci, nebo s nimi můžete probírat konkrétní kroky, které lze ve vaší situaci podniknout. Mohou vám pomoci vytvořit bezpečnostní plán, plán odchodu od partnera. Dále vám mohou pomoci s případným rozvodem, poskytnou informace ohledně svěřování dětí do péče.

Krizové centrum: Do krizového centra přicházejí lidé nacházející se v životních situacích, které už nejsou schopni zvládnout sami. Krizové centrum vám pomůže ve chvíli, kdy utíkáte z domova a nevíte kam jít. V krizovém centru vám poskytnou první pomoc, nasměrují vás případně na další organizace. Některá krizová centra fungují non stop, některá jen přes den.

Azylové domy s utajenou adresou: Poskytují krátkodobé, nebo dlouhodobější ubytování lidem, kteří se ocitli v tísní. Některé jsou určeny přímo ženám a matkám s dětmi, některé se specializují přímo na oběti domácího násilí.

³ **Předběžné opatření** je opatření soudu nebo správního orgánu v ČR, kterým jsou dočasně řešeny určité poměry, než je ve věci vydáno definitivní rozhodnutí. O nařízení soud rozhoduje usnesením, které nemusí obsahovat odůvodnění, v případě návrhu bezodkladně po jeho podání, nejdéle do 7 dnů, do 1 dne ve věcech nezletilých dětí, do 2 dnů ve věcech domácího násilí. Předběžná opatření podléhají ustanovení §76 a následující zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

Azylové byty: Jako další forma pomoci jsou nabízeny azylové byty. Většinou fungují v rámci azylových domů pro oběti domácího násilí. Obvykle jsou určeny pro ženy, které si již prošly azylovým domem s utajenou adresou, pravidelně spolupracují s právníkem a psychologem, jsou stabilizovány a svůj problém již mají alespoň částečně pod kontrolou.

Programy podporovaného bydlení - podporované byty: Některé organizace mají speciální programy právě na podporu matek s dětmi v tíživé životní situaci, v rámci kterých poskytují psychosociální pomoc a podporované bydlení. Doba, kdy může klient využívat byt za snížené nájemné, se většinou odvíjí od nabytí samostatnosti klientů, nejvíce to bývá 3 roky.

Dokončení příběhu z úvodu kapitoly:

V součinnosti terénního pracovníka, OSPOD a intervenčního centra, se podařilo paní Alici a jejích sedm dětí přestěhovat do utajeného azylového domu. Ze začátku si paní Alice vůbec nevěřila, bez pomoci, kterou poskytlo azylové zařízení by to nezvládla. Našla zde odbornou sociální, psychotherapeutickou i právní pomoc, podařilo se zkontaktovat i její sestru, která jí v začátcích osamostatnění hodně pomohla. Paní Alice prokázala velkou odvahu.

Seznam vybraných institucí a organizací k tématu domácí násilí:

Azylové domy

Intervenční centrum - České Budějovice a adresář center v ČR

Krizové psychosociální služby - adresář

Městská policie

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Služby lidem bez domova - Dům sv. Pavla - České Budějovice

Policie ČR, obvodní oddělení Český Krumlov, Větrní

Probační a mediační služba ČR - středisko ČK

Základní informace pro oběti trestných činů - Ministerstvo spravedlnosti ČR

Kompletní údaje včetně kontaktů najdete v adresáři na str. 30 a 31.

7. ADRESÁŘ VYBRANÝCH ORGANIZACÍ A INSTITUCÍ

Azylový dům pro matky s dětmi v Českém Krumlově a Dům na půl cesty
pro Jihočeský kraj
Plešivecké náměstí 75, 381 01, Český Krumlov
(azylový dům), Vyšňý 39, 381 01, Český Krumlov
(Dům na půl cesty)
Tel./fax: 380 715 286, 724 374 333, 606 635 24
E-mail: dnpc@centrum.cz

Azylový dům a noclehárna - azyl a noclehárna pro ženy
Žerotínova 9, 370 04 České Budějovice
Tel.: 387 314 933, 602 719 554

Služby lidem bez domova - Dům sv. Pavla - azyl a noclehárna pro muže
Regrova 32, 370 01 České Budějovice
Tel.: 387 315 388

Adresář azylových domů ČR
www.odchazim.cz/adresar-azylove-domy-a-domy-na-puli-cesty

Bezplatná právní poradna při ICOS Český Krumlov, o.p.s.
5. května 251, 381 01 Český Krumlov
Kontaktní osoba: Bc. Tereza Valachová
Tel.: 774 110 124, 380 727 600
E-mail: pravni.poradenstvi@krumlov.cz
www.icos.krumlov.cz

Centrální registr dlužníků České republiky
www.centralniregistrdluzniku.cz

Centrum pro pomoc dětem a mládeži, o.p.s. Český Krumlov
Špičák 114, 381 01 Český Krumlov
Tel./fax: 380 712 427
E-mail: cpdm@icmck.cz
www.cpdm.cz

Diagnostický ústav Homole
Homole 90, 370 01 České Budějovice
Tel.: 387 203 491
E-mail: reditel@dduhomole.cz

Dobrovolnické centrum při ICOS Český Krumlov, o.p.s.
5. května 251, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 774 719 767
E-mail: dobrovolnictvi@krumlov.cz
www.icos.krumlov.cz

Dům dětí a mládeže Český Krumlov
Linecká 67, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 724 374 333, 380 711 601
E-mail: reditel@ddmck.cz

Exekutorská komora ČR
www.ekcr.cz
Seznam exekutorů:
www.ekcr.cz/seznam-exekutoru

ICOS Český Krumlov, o.p.s.
mediace, případové konference,
poradenství vč. terapie
5. května 251, 381 01, Český Krumlov
Kontaktní osoba: Mgr. Ingrid Jílková
Tel./fax: 380 712 202, 774 13 76 76
E-mail: icos@krumlov.cz
www.icos.krumlov.cz
Služba „Podpora rodin a dětí v ohrožení“
- viz str. 33 této brožury

Intervenční centrum
Diecézní charita České Budějovice
Tel.: 386 323 016, 603 281 300
E-mail: intervencnicentrum@charitacb.cz
www.dchcb.cz

Intervenční centra v ČR - adresář:
www.domaci-nasili.cz

Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z.ú.
Jiráskovo nábřeží 1549/10, 370 04 Č. Budějovice
Tel.: 387 410 864
E-mail: pomoc@ditevkrizi.cz
www.ditevkrizi.cz

Adresář krizových psychosociálních služeb:
www.remedium.cz/vzdelavaci-programy/adresar-krizovych-sluzeb/zobrazit_krizova_centra.php

KoCeRo - komunitní centrum Rovnost o.p.s.
Horní Brána 425, 3810 Český Krumlov
Tel.: 722 003 335, E-mail: info@kocero.cz
www.kocero.cz

Městská policie Český Krumlov
Náměstí Svornosti 1, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 380 766 308, 156
E-mail: info@mpckrumlov.cz

Městský úřad Český Krumlov

Kaplická 439, 381 01 Český Krumlov

Tel.: 380 766 111

E-mail: mail@mu.ckrumlov.cz

E-podatelna: posta@mu.ckrumlov.cz

Odbor správy majetku

Tel.: 380 766 600

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Tel.: 380 766 400

Oddělení sociálně právní ochrany dětí

Tel.: 380 766 420

www.obcan.ckrumlov.cz

Ministerstvo spravedlnosti ČR

- základní informace pro oběti trestných činů

Vyšehradská 16

128 10 Praha 2

tel.: 221 997 111

www.portal.justice.cz

Občanské poradny v ČR

www.obcanskeporadny.cz

Okresní soud v Českém Krumlově

Linecká 284, 381 20 Český Krumlov

Tel.: 380 706 111

E-mail: podatelna@osoud.ckr.justice.cz

<http://portal.justice.cz/justice2/Uvod/Soudy.aspx>

Policie ČR Obvodní oddělení Český Krumlov

Tovární 165, 381 23 Český Krumlov

Tel./fax: 974 232 700, 974 232 940

E-mail: oo.ceskykrumlov@pcr.cz

Policie ČR Obvodní oddělení Větrní

Šumavská 129, 382 11 Větrní OOP Větrní.png

Tel./fax: 974 232 740, 380 732 394

E-mail: ck.vetrni@pocr.cz

Poradna Eva

Riegrova 51 (budova bývalého Otavanu), České Budějovice, 370 01

Kanovnická 16, České Budějovice

Tel.: 387 203 315, 731 402 833

E-mail: eva@charitacb.cz

www.dhcb.cz/sluzby-a-projekty/poradna-eva/

Probační a mediační služba ČR

středisko Český Krumlov

5. května 251, 381 01 Český Krumlov

Tel.: 778 533 528

E-mail: pkubovsky@pms.justice.cz

www.justice.cz, www.pmscr.cz

REMEDIUM Praha o.p.s.

Křišťanova 15, 130 00 Praha 3

Dluhový labyrint

www.dluhovylabyrint.cz/potrebuji-informace/

dluznik@mam-dluhy

Středisko výchovné péče Spirála

Špičák 114, 381 01 Český Krumlov

Tel.: 380 712 426, 602 491 400

E-mail: spirala@krumlov.cz

www.spirala-krumlov.cz

Středisko výchovné péče České Budějovice

Dukelská 23, 370 01 České Budějovice

Tel.: ambulance - 386 355 888

internát - 722 347 091

mobil - 724 569 351

Solus (zájmové sdružení právnických osob)

Možnost zjištění, zda jsem v prodlení se splácením registrovaným společenstvem

www.solus.cz/cs

Soudy v ČR - adresář

<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>

Okresní státní zastupitelství Český Krumlov

Adresa: Kaplická 162, 381 01 Český Krumlov

Tel.: 380 301 011

E-mail: posta@osz.ckr.justice.cz

<http://portal.justice.cz/justice2/Uvod/StatniZast.aspx>

Úřad práce

Plešivec, 5. května 299, 381 01, Český Krumlov

Tel.: ústředna 950110111

E-mail: podatelna@ck.mpsv.cz

Použité zdroje

Mládež a delikvence. Edited by Oldřich Matoušek a Andrea Kroftová. 2.vyd. Nakladatelství Portál, rok 2003, 340 s. ISBN 80-7178-771-X

Metodický pokyn č. 10 194/2002 - 14, k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevencí a postihu záškoláctví (online) Dostupné z: <http://www.msmt.cz/>

Příručka Na jedné lodi, Rozum a Cit občanské sdružení (online)

Dostupné z: [http://www.pestounskapec.cz/file_prirucky-a-publikace/RaC/Na_jedne_lodi-Metodika_pripadovych_konferenci\(2008\).pdf](http://www.pestounskapec.cz/file_prirucky-a-publikace/RaC/Na_jedne_lodi-Metodika_pripadovych_konferenci(2008).pdf)

Psychologie výchovy a vyučování. Edited by Jan Čáp. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova - Vydavatelství Karolinum, 1993. 413 s. ISBN 80-7066-534-3

Zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích, MŠMT: Vyhláška č. 72/2005 Sb.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České Republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediální službě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (online)

Internetové odkazy a doporučené webové stránky:

Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/soc/ssp/obcane/prisp_na_bydleni (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/soc/hn/obcane/bydleni> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/soc/hn/obcane/zivobyti> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/22524> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/20186> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/forms> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/statistiky/domaci> (Domácí násilí)

Dostupné z: <http://www.domacinasili.cz/pravni-uprava/> (Domácí násilí)

Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/domaci-nasili-institut-vykazani-a-dalsi-informace.aspx> (domácí násilí)

Dostupné z: <https://www.centralniregistrdluzniku.cz>

Dostupné z: <http://www.icos.krumlov.cz/> (ICOS Český Krumlov, o.p.s.)

Dostupné z: <http://www.penize.cz/kalkulackyy/nezabavitelne-minimum> (kalkulačky online)

Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/poslani-a-cile/> (Probační a mediální služba ČR)

Dostupné z: <http://socialni-davky-2014.eu/alimenty-2014> (sociální dávky 2014)

Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/14824/konflikty.pdf> (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Dostupné z: http://domus-cpr.cz/is.muni.cz/th/389901/fss_m/Diplomova_prace_Bakalova.doc (Diplomová práce Bakalová)

Dostupné z: <http://www.spondea.cz/> (Spondea)

Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx> (Policie ČR)

Dostupné z: <http://www.krizova-pomoc.cz/kontakty/seznam-specializovanych-linek/> (krizová pomoc)

Dostupné z: <http://www.remedium.cz/vzdelavaci-programy/adresar-krizovych-sluzeb/> (Remedium Praha)

Dostupné z: <http://www.odchazim.cz/adresar-azylove-domy-a-domy-na-puli-cestyl> (odcháším.cz)

KONTAKTY

PODPORA RODINA A DĚTÍ V OHROŽENÍ

pracoviště ICOS Český krumlov, o. p. s.
Urbinská 184, 381 01 Český Krumlov

**Podpora
rodin**

Vedoucí služby

Bc. Šárka Kotvová

tel.: 734 440 422

e-mail: podporarodin@krumlov.cz, kotvova@latran.cz

www.podporarodin.krumlov.cz

Služba „Podpora rodin a dětí v ohrožení“ zajišťuje široké spektrum činností, které tvoří ucelený komplex:

- **ODBORNÉ PORADENSTVÍ** - individuální, psychologické, rodinné (včetně terapie), právní
- **TERÉNNÍ PRÁCE V RODINÁCH** - přímá sociální práce v rodinách, která reaguje na potřeby konkrétních rodin, resp. dětí
- **ASISTOVANÉ KONTAKTY A PŘEDÁVÁNÍ** - podporované setkávání/předávání v bezpečném a klidném prostředí za přítomnosti odborného pracovníka
- **MEDIACE** - řešení konfliktů, sporů, problémů v rodině za podpory a pomoci nestranného a nezávislého prostředníka - mediátora

Chcete se dozvědět více? **Kontaktujte nás.** Kancelář a zázemí služby je na největším českokrumlovském sídlišti Mír v Urbinské ulici 184, kde také provozujeme Rodinné centrum Krumlík s širokou nabídkou dalších služeb pro rodiče s dětmi.

Zřizovatel:

ICOS Český krumlov, o.p.s.

5. května 251, Plešivec

381 01 Český Krumlov

IČ: 70815089

tel.: 380 712 202

e-mail: icos@krumlov.cz

www.icos.krumlov.cz

- **Osobní asistence** pro osoby se zdravotním postižením (od 1 roku věku) a seniory
- **Bezplatná právní poradna** pro osoby v krizi
- **Dobrovolnické centrum** - programy pro seniory, ohrožené děti, rodiny s dětmi, lidi se zdravotním postižením
- **Rodinné centrum Krumlík** - hlídání dětí v RC i domácnostech, volná herna s kavárničkou, vzdělávání, příměstské tábory, akce pro děti, charitativní bazárek,...
- **Podpora rodin a dětí v ohrožení** - odborné poradenství vč. terapie, terénní práce v rodinách, asistované kontakty a předávání, mediace,...
- **Vzdělávání**
- **Agentura práce pro osoby se zdravotním postižením**
- **Preventivní programy pro děti a mladistvé**
- **Poradenství a konzultace**

**SPOLU - PODPORA RODIN A DĚTÍ V OHROŽENÍ
PRŮVODCE TÍŽIVÝMI SITUACEMI V RODINĚ**

Český Krumlov, 2016

*Vydáno obecně prospěšnou společností ICOS Český Krumlov, o.p.s. v rámci projektu
„SPOLU - Podpora rodina dětí v ohrožení v regionu Českokrumlovská“.*

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eaagrants.cz

